



SAMEN KANSRIJKE ALTERNATIEVEN ONTWERPEN VOOR DE VERSTERKING

We ontwerpen samen met eilanders, overheden en (eilander-)organisaties kansrijke alternatieven voor het versterken van de dijk en duinen op Schiermonnikoog. De kansrijke alternatieven laten zien op welke manieren de dijk en duinen versterkt kunnen worden. In juni gaan we deze alternatieven met jou delen en krijg je een beeld bij de mogelijk toekomstige dijk en duinen van het eiland! Een belangrijk moment in voorbereiding op de versterking in 2027 en 2028.

'HET MOET TOEKOMST-BESTENDIG ZIJN'



Omgevingsmanager Johannes Veenstra, Wetterskip Fryslân

'Een dijk en duin versterken is meer dan alleen ophogen en zand aanvullen. Als we op een heel lange termijn veilig willen blijven wonen, werken en recreëren achter de dijk en duinen moeten we het anders doen. Door klimaatverandering en de zeespiegelstijging kunnen we hier niet meer omheen. Daarnaast is er een gezamenlijke ambitie om de dijk en duinen duurzaam en innovatief te versterken.

Dijkversterkingen zijn grote projecten, waarbij veel CO2 en stikstof vrijkomt. Dat komt omdat materialen van ver moeten komen. Een normale versterking wordt uitgevoerd met steen, klei, gras en basaltblokken. We willen op Schiermonnikoog bouwen met materiaal uit de omgeving. Dat zijn zand en slib. Aangezien deze materialen minder sterk zijn dan de reguliere materialen zoeken we de versterking letterlijk in de breedte. Die mogelijkheid zijn we nu aan het verkennen. Een vraag daarbij is of het haalbaar en betaalbaar is. En of we de nodige vergunningen kunnen krijgen. We werken namelijk in en aan de randen

van de Waddenzee. En dat vraagt ruimte van zowel landbouw als natuur.

Ook is één van de vragen die we ons stellen of we deze omslag nu moeten maken. Misschien kan de dijk voor de komende vijftig jaar nog wel regulier versterkt worden. Deze reguliere aanpak moet dan wel de basis zijn voor de lange termijn. Een oplossing voor de lange termijn noemen we ook wel een waterkerend landschap. Een zogenaamde meegroeidijk, die bij volgende versterkingen uitgebreid kan worden en bestaat uit circulair materiaal.

Kortom, welke keuze we ook gezamenlijk maken, de versterking moet toekomstbestendig zijn om ook in de verre toekomst veilig te kunnen blijven wonen, werken en recreëren achter de dijk en duinen. Onze ambities voor een andere manier van werken zijn landelijk gedragen. Het daadwerkelijk uitvoeren kan lastig worden. Wat zou het mooi zijn dat we hier op Schiermonnikoog als eerste van Nederland in slagen!

WE GAAN SAMEN VERDER ONDER ÉÉN NAAM: 1EILAUN

Samen met jou, overheden en organisaties werken we aan deze dijk- en duinversterking op Schiermonnikoog. En daar hoort een gezamenlijke huisstijl bij in het Schiermonnikoogs! Zo herken je meteen dat het over de dijk- en duinversterking gaat en heb je één aanspreekpunt voor je zorgen, vragen, wensen of ideeën: 1EILAUN.



WAT IS ER IN DE AFGELOPEN PERIODE GEBEURD?

Sinds december is er weer veel gebeurd. Tijdens inloopspreekuren hebben jullie wensen en ideeën aangedragen die we waar mogelijk meenemen in het ontwerp van de toekomstige dijk en duinen. Daarnaast zijn er tijdens de ontwerp ateliers ook wensen en ideeën geïnventariseerd. Al deze ideeën en wensen vormen de bouwstenen om uiteindelijk te komen tot een ontwerp voor de dijk- en duinversterking.

IN HET KORT

- Op donderdag 19 januari hebben we een masterclass 'Dijken voor beginners' gegeven. Een avond waarop wij

1EILAUN is Schiermonnikoogs voor één eiland. Als 1EILAUN pakken we samen de dijk- en duinversterking aan voor een veilige toekomst. Een versterking op het eiland voorbereid, in nauwe verbinding met iedereen die er woont, werkt en onderneemt. Eilanders, overheden en (eilander-)organisaties brengen als één team belangen samen en zoeken naar innovatieve en duurzame oplossingen, waarbij we oog hebben voor onder andere natuur, landbouw en recreatie.

SAMENWERKEN MET... LUTZ JACOBI

voorzitter van het Overlegorgaan van Nationaal Park Schiermonnikoog



foto © M. Torensma

Dijk- en duinversterking in een unieke omgeving zoals Schiermonnikoog aan het Wad. Dat kan je maar één keer goed doen. Dus we moeten met z'n allen alles uit de kast halen. Want hier moeten generaties na ons mee verder. En de uitdaging is om het project een dikke plus voor alle betrokkenen te maken. Voor de boeren, voor de Waddenzee, voor het eiland, voor de natuur, voor Wetterskip Fryslân. Het moet een toevoeging zijn voor meer biodiversiteit in de Waddenzee en het mooie landschap. Ik vind de insteek erg goed. Knap werk, zeg maar. En ook goed dat we jongeren hierbij betrekken. Het gaat namelijk over hun toekomst. De ambitie is dat we dit project samen met de Schiermonnikogers ook een goed plek geven in ons ambitieplan (<https://rb.gy/oan13>).

Blij dat ik hieraan meewerk
'Een waterkerend landschap. Je gaat daarmee de Waddenzee én het eiland in. Dat betekent dat er nu een discussie gaande is over dit Natura2000 gebied. En als je heel strikt en streng bent, kan er helemaal niks. Ik ben van mening dat we met de overleggen over deze regeling heen moeten kijken: wat levert het voor de Waddenzee en het eiland op. En dat concept moeten we met z'n allen verder brengen. Het zal nog wel even duren, maar deze visie spreekt iedereen wel aan. Kortom, het is allemaal spannend en erg uitdagend, deze aanpak waar je de plus opzoekt. Ik ben blij dat ik hieraan meewerk. Wellicht wordt dit een voorbeeld voor andere gebieden waar ze voor soortelijke uitdagingen staan.'

DE KOMENDE PERIODE WERKEN WE TOE NAAR KANSRIJKE OPLOSSINGEN

We combineren de dijk- en duinversterking waar mogelijk met het verbeteren van onder andere natuur, landbouw en recreatie. Dit willen we op een duurzame en innovatieve manier doen. In de komende ontwerpateliers schetsen en rekenen we verder om te komen tot kansrijke alternatieven voor de dijk- en duinversterking.

We bespreken de kansrijke alternatieven in het ontwerpatelier, de stuurgroep, met bestuurders van betrokken overheden en met jou. Op woensdag 7 juni organiseren we een informatiebijeenkomst voor alle geïnteresseerden. Je kunt daaraan deelnemen, je reactie geven en vragen stellen. Zo kunnen we de kansrijke alternatieven aanvullen en bijstellen.

WE KOMEN WEER NAAR JE TOE!

Naast de komende inloopspreekuren, kun je op nog een aantal momenten worden geïnformeerd en je ideeën en wensen aandragen.

- **7 juni - Presentatie kansrijke oplossingen**

Tijdens een informatiebijeenkomst presenteren we de kansrijke alternatieven voor het versterken van de dijk en duinen. Je hebt dan de gelegen-

heid om je reactie te geven en vragen te stellen. Ook kun je informatie met ons delen en wensen en ideeën aandragen. Zo kunnen we de alternatieven aanvullen en bijstellen.

- **Juli en augustus - Zomermarkten**

Ook kun je deze zomer met ons in gesprek tijdens de Strúnmarkten. De data waarop wij aanwezig zijn delen we later met je.



WENSEN OF IDEEËN AANDRAGEN?

INLOOPSPREEKUR

Iedere eerste dinsdag van de maand staan wij voor je klaar tussen 10.30 en 12.00 uur in het gemeentehuis en tussen 14.00 en 15.45 uur bij de ingang van de bibliotheek op Schiermonnikoog. In augustus is er geen inloopspreekuur.

CONTACT MET OMGEVINGSMANGER JOHANNES

Ook kun je rechtstreeks contact opnemen met omgevingsmanager Johannes Veenstra voor een gesprek. Hij is te bereiken via e-mailadres jveenstra1@wetterskipfryslan.nl. Wil je graag telefonisch in gesprek? Bel dan naar 058 – 292 2222.

MEER WETEN EN HET PROJECT VOLGEN?

Alle informatie over het project vind je op www.1eilaun.nl

BETROKKEN OVERHEDEN EN ORGANISATIES

De provincie Fryslân, Wetterskip Fryslân, Rijkswaterstaat, gemeente Schiermonnikoog, Natuurmonumenten, Vitens, Nationaal Park Schiermonnikoog en Vereniging Boerenbelang Schiermonnikoog geven gezamenlijk vorm aan het proces en de informatie over de dijk- en duinversterking.

Het project is onderdeel van het landelijke hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP).